

OPERA STÁTNÍHO DIVADLA V OSTRAVĚ, laureát státní ceny

Československá premiéra 13. února 1960 v divadle Zdeňka Nejedlého

VÁCLAV TROJAN

Kolotoč

Opera o 6 obrazech — libreto M. Charousová-Gardavská

Dirigent: Bohumil Gregor

Sbormistr: Jiří R. Míša

Režie: Iľja Hylas

Choreograf: Emerich Gabzdyl

Výtvarník: zasl. umělec Fr. Tröster

Asistent dirigenta: Karel Kupka

Asistent režie: Miloslav Nekvasil

Děti	dětský rozhlasový sbor, sbormistr B. Bílek
Kolotoč	Jarmila Bičíštová j. h. Věra Heroldová Marie Lukášová
Pan Josef	Lubomír Procházka
Hoch na autu	Dagmar Průšová
Hoch na aeroplánu	Anna Skořepová Aranka Nakládálová
Hoch na koni	Věra Nováková
Děvčátko na kachničce	Aranka Nakládálová Liana Štěrbová j. h.
Měsíc	Karel Průša
Vůdce indické výpravy	František Janda Miloš Ježíšek
Klokanice	Alice Spohrová
Klokánek	Eva Gorčicová j. h.
Zlatokopové	Miloš Ježíšek Rudolf Juza Rudolf Kasl Richard Novák Ladislav Stankievič Radoslav Svozil
Hlas Inda	Rudolf Kasl
Bílý slon, gorila	J. Čejka

OBSAH OPERY

I. — Na náměstí stojí kolotoč. Vesele se točí, zpívá a na všechny strany rozdává radost malým i velkým... Jeho majitel, pan Josef, již zná dobře všechny své malé zákazníky a má je rád. Proto je i dnes zve k projížďce a k dobré náladě přidá i veselou písničku. Jízda na kolotoči vybavuje dětem ty nejbujnější představy. Chlapec na autu letí s větrem o závod, druhého zase nese vraný koník do říše pohádek, chlapec na aeroplánu se vznese do závrtných výšek ptáků a děvčátko na kachničce pluje do cizích zemí. Radost a veselí je všude kolem, ale všechno má svůj konec. Stmívá se a děti se rozcházejí domů. Jen chlapec na autu, aeroplánu, na koni a děvčátko na kachničce zůstávají a usínají na kolotoči. Objevuje se dobrý přítel dětí — měsíc, který ve snu provede každého z nich, kam si přál. Přestřihuje lana, poutající figury ke kolotoči, a zve děti na cestu za dobrodružstvím.

II. — Hoch na aeroplánu přistane za pomoci deštníku-padáku v Africe. Nalézají ho trpaslíci, hrající si s gorilou. Ta však vezme malému pilotovi deštník a zmocní se i jeho obleku. Hoch ve strachu natáhne budík, aby tak přivolal na pomoc měsíc. Ale gorila vezme chlapci i budík. Měsíc přispěchá a radí malému dobrodruhovi, aby zazpíval s trpaslíky. Gorila je ukolébána zpěvem a usíná. Trpaslíci pak dopomohou chlapci k obleku, deštníku i budíku a měsíc, který ho svou radou zachránil, odvádí ho z pralesa.

III. — Chlapec na koni se dostal až do Austrálie. Líbí se mu zde, hraje si s klokánaty. Matka klokaničky na přimluvu svých dětí dává chlapci nákupní místa, kde je ukryto zlato. Chlapec chce zlata použít k nákupu strojů, ke stavbě domů pro všechny lidi a také chce podarovat pana Josefa. Chlapce s klokánkem tajně stopují zlatokopové, aby se sami zlata zmocnili. Ale situaci zachraňuje měsíc, který podle zlatokopy postraší stíny a strašidly, a chlapec se vrací s nalezeným zlatem. Nerad opouští klokánky, kteří se s ním smutně loučí, a odchází za svým zachráncem — měsícem.

IV. — Hoch na autě se dostal do Indie. Všude kolem hrozí nebezpečí — dravá zvěř, hadi. Ale na pomoc přichází malé bílé slůně Čang Puk, které uteklo siamskému králi. Chlapec a slůně k sobě přilnou a chlapec učí svého přítele podle houkačky troubit na chobot. Unaveni oba usínají. Jsou však náhle probuzeni lovci slonů, vyslanými siamským králem. A je to opět měsíc, který v největší nouzi zasáhne ve prospěch dvou přátel. Zhasne a v nenadálé tmě chlapec i slůně svým pronásledovatelům zmizí.

V. — Děvčátko na kachničce přeplavalo oceán a je v Americe vítáno jako slavná filmová hvězdička. Fotografové, reportéři, filmaři a novináři, společníci a detektivové nedají malému děvčátku chvíli pokoje. Když pak vyjde měsíček, je unavená hvězdička vyléčena ze své touhy po slávě a senzaci a touží jen po domově.

VI. — Je ráno. Děti se probouzejí na kolotoči s radostným pocitem, že jsou opět doma. Pročítá i pan Josef. Přicházejí i ostatní děti, pan Josef roztáčí kolotoč a zve všechny k projížďce... *Všichni sem a všichni s námi, kolotočem naposled, ve zpěvu a ruku v ruce obejmeme celý svět...*